

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
ВАСПИТНИ РАД У ОДЈЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ		
РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
ДРУГИ	1	36
ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Цјеловит развој ученичких потенцијала кроз унапређивање и учвршћивање социјалних вјештина и способности адаптивног и позитивног понашања. ✓ Развијање сигурности и самосвјесности у успостављању конструктивних интерперсоналних односа са вршњацима и одраслима. ✓ Усвајање нових знања, искустава и информација која ће ученицима омогућити потпуније, активније и равноправније укључивање у живот њихове друштвене средине и школе. 		
ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА		
<ul style="list-style-type: none"> - Развијање осјећаја припадности колективу и активно учешће у његовом раду. - Подстицање толеранције, другарства и сарадње међу ученицима. - Усвајање навика и вјештина културног понашања у породици, школи и непосредном окружењу. - Упознавање ученика са основним правима, одговорностима и правилима васпитно образовног рада и живота у школи. - Развијање здравих навика и животних стилова који доприносе очувању здравља и животне средине. - Подстицање самосталности и одговорности у обављању школских обавеза. - Развијање способности разликовања, препознавања и контроле емоција и њиховог изражавања на прихватљив начин. - Израђивање ученичких ставова, моралних норми и вриједности које уважавају поштовање различитости и равноправности; - Упознавање ученика са опасностима (мине, кориштење интернета, свакодневни ризици). - Подстицање ученика на учешће у различитим хуманитарним активностима. 		
САДРЖАЈИ ПРОГРАМА		
Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
1.	Организација одјељењског колектива	3
2.	Другарство и солидарност	4
3.	Правила културног понашања у различитим ситуацијама	8
4.	Права и обавезе ученика	4
5.	Здраве навике	4
6.	Учење	3
7.	Емоције и комуникација	5

8.	Слободне теме (опасне ситуације; хуманитарне акције)	5
ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ		
Наставна тема 1: Организација одјељењског колектива (3 часа)		
Посебан циљ: Развијање осјећаја припадности колективу и активно учешће у његовом раду.		
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ		САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: - идентификује/наводи/објашњава правила која су важна за функционисање одјељењског колектива; - разликује час ВРОЗ-а у односу на остале предмете; - учествује у избору одјељењског руководства и утврђивању правила.		<ul style="list-style-type: none"> • Утврђивање правила понашања у одјељењу: „Ми у школи” • Шта ћемо радити на часу ВРОЗ-а? • Одјељењско руководство (избор). • Правила за наше одјељење, подјела задужења и одговорности.
Наставна тема 2: Другарство и солидарност (4 часа)		
Посебни циљ: Подстицање толеранције, другарства и сарадње међу ученицима.		
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ		САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: - познаје / именује другаре из свог одјељења и њихове особине; - ступа у интеракцију са другим ученицима кроз различите активности; - показује/наводи примјере доброг другарства у одјељењу; - разликује примјерено и непримјерено понашање у односу према другима.		<ul style="list-style-type: none"> • Међусобно упознавање кроз игру (име је знак, моја омиљена играчка, моја омиљена игра). • Шта ми се свиђа код себе, а шта код друга. • Сарадња са друговима у извршавању школских задатака, међусобно помагање и позајмљивање. Групне активности. • Однос кроз играње улога „добро и лоше“, дјечаци и дјевојчице
Наставна тема 3: Правила културног понашања у различитим ситуацијама (8 часова)		
Посебни циљ: Увјежбавање и примјењивање правила лијепог понашања у различитим ситуацијама (породица, школа, непосредно окружење).		
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ		САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: - примјењује основне облике правилног/примјереног понашања у различитим ситуацијама, мјестима и установама (кућа, школа, школско двориште, улица, установе културе ...); - слуша саговорника без прекидања, јавља		<ul style="list-style-type: none"> • Поздрављање (приликом доласка и одласка) • Опхођење унутар породице и у одјељењу. • Понашање у саобраћају • Култура дијалога

<p>се за ријеч;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује основне емоционалне изразе; - уочава основна правила и разлике у говорној комуникацији у различитим ситуацијама (школи, породици, на улици); - примјењује основне облике лијепог понашања при комуникацији са другим особама из своје околине. 	<ul style="list-style-type: none"> • Активно слушање, • Радост; Туга; Страх; Љутња; Изненађење; Гађење; • „Лијепа реч гвоздена врата отвара” • „Четири чаробне ријечи: хвала, молим, извини, изволи • Елементи лијепог понашања/Бонтон • Како се понашамо: на улици, у насељу, продавници, у јавном превозном средству
--	--

Наставна тема 4 : Права и обавезе ученика (4 часа)

Посебни циљ:

Упознавање ученика са основним правима, одговорностима и правилима васпитно образовног рада и живота у школи.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта/наброји/идентификује неколико дјечијих права из Конвенције о правима дјетета; - учествује у активностима за обиљежавање Дјечије недјеље; - уочава/наводи примјере одговорности које има; - препознаје /наводи права и одговорности ученика у школи и награде и казне за испуњавање и/или неиспуњавање одговорности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дјечија права -учимо о нашим правима (Конвенција о правима дјетета). • Дјечија недјеља (садржаји/активности обиљежавања) • Појам одговорности и равноправности • Ја имам обавезу да... • Права и обавезе мене као ученика у одјељењској заједници

Наставна тема 5 : Здраве навике (4 часа)

Посебни циљ:

Развијање здравих навика и животних стилова који доприносе очеувању здравља и животне средине.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наводи/ користи основни прибор за личну хигијену и тоалет (прање руку, зуба, кориштење тоалета); - користи прибор за јело; - одржава уредним школски прибор и своје мјесто у учионици; - препознаје/ разликује здраве и нездраве навике и начине исхране 	<ul style="list-style-type: none"> • Лична хигијена руку, уста, зуба, употреба тоалета. • Постављање и употреба прибора за јело. • Уредне свесаке, торба и учионица. • Намирнице које штете и које помажу здрављу.

Наставна тема 6: Учење (3 часа)

Посебни циљ:

Подстицање самосталности и одговорности у обављању школских обавеза.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
------------------	------------------

<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ или самостално вади школски прибор и свеске за одређени предмет; - служи се наставним листићима /уџбеником; - наводи редослијед дневних активности од јутра до одласка на спавање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја школска торба • Најдражи предмет • Кориштење уџбеника • Слободно вријеме
--	--

Наставна тема 7 : Емоције и комуникација (5 часова)

Посебни циљеви:

Развијање способности разликовања, препознавања и контроле емоција и њиховог изражавања на прихватљив начин.

Изграђивање ученичких ставова, моралних норми и вриједности које уважавају поштовање различитости и равноправности;

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наводи и разликује основне емоције/осјећања; - препознаје/именује властите емоције - повезује одређено осјећање са понашањем; - може да препозна како контролисати одређено осјећање (нпр. бијес) у ситуацијама када се она испољавају; - упознаје начине да ненасилно комуницира; - препознаје како се други могу осјећати, те препозна ситуације у којима се неко лоше осјећа; - исказује саосјећање и разумијевање осјећања других. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основна осјећања. • Ријечи и осјећања (радионице). • Ја се осјећам... (емотикон) • Страх, радост, стид, туга... • Како можемо контролисати непријатну емоцију (бијес)? • Ненасилна и насилна комуникација • Важност емпатије и шта она треба да значи

Наставна тема 8 : Слободне теме (5 часова)

Посебни циљеви:

Упознавање ученика са опасностима (мине, кориштење интернета, свакодневни ризици)

Подстицање ученика на учешће у различитим хуманитарним активностима

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје/наводи нека од пиротехничких средстава; - препознаје/наводи опасности које пријете од пиротехничких средстава и мина; - препознаје/наводи начине заштите од пиротехничких средстава, мина и других експлозивних средстава; - користи дигитални уређај за основне радње (игре, музика) и комуникацију 	<ul style="list-style-type: none"> • Пиротехничка средства, мине и друга експлозивна средства. • Заштита од мина и пиротехничких средстава. • Гдје, када и колико дуго користимо мобилни телефон (предности и опасности). • Како, када и за коју намјену користимо

<p>(мобилни телефон);</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје опасности кориштења компјутера, таблета и интернета, као и друштвених мрежа без надзора; - учествује у пригодним хуманитарним активностима 	<p>рачунар/лаптоп, таблет и интернет (предности и опасности од интернета)</p>
<p>КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА</p>	
<p>Наставни програм за васпитни рад у одјељењској заједници у другом разреду у корелацији је са одређеним темама (исходима и садржајима) наставних предмета: Моја околина, Ликовна култура, Музичка култура, Дигитални свијет и Физичко и здравствено васпитање.</p>	
<p>НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА</p>	
<p>Програм васпитног рада у одјељењској заједници за ученике са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања у другом разреду тематски је усклађен са редовним наставним програмом ВРОЗ-а, који обухвата четири наставне области: Култура живљења, Дјечија права и обавезе, Здрави животни стилови и Теме по слободном избору.</p> <p>У оквиру сваке од ових области програмом су понуђене теме и програмски садржаји које ће одјељењски старјешина користити оквирно, уз уважавање индивидуалних карактеристика и могућности ученика са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања, те њихових породичних прилика. Имајући у виду да се настава на овом узрасту одвија као разредна, учитељ који је и одјељењски старјешина је у прилици да добро познаје специфичности сваког ученика што ће олакшати планирање програмских садржаја.</p> <p>Иако садржаји овог програма (теме и појмови), прате садржаје програма за ученике типичног развоја, присутна је значајна разлика у циљевима и исходима учења. Циљеви и исходи учења су дефинисани у складу са карактеристикама и специфичностима ученика са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања.</p> <p>Исходи учења су конкретизовани и изражени у терминима дјечијег понашања. Они представљају све оно што ученик зна, умије и може да уради, или ће моћи да уради и које вриједности и ставове усваја. Остварење дефинисаних исхода учења могуће је и кориштењем других садржаја по избору одјељењског старјешине или ученика. Подразумијева се крајње флексибилан приступ који даје могућност измјене редосљеда реализације предложених тема, понуђеног броја часова и различитих модела рада.</p> <p>Препоручује се кориштење модела интерактивне наставе, те радионичког начина рада који ће наставу учинити занимљивијом, динамичнијом и допринијети позитивној атмосфери одјељења.</p> <p>Обзиром на узраст ученика, пожељно је кориштење разноликог дидактичког материјала, игровних активности и сталног подстицања и охрабривање ученика на укључивање у рад.</p> <p>Садржаје учења треба повезивати са свакодневним животом ради успјешније социјализације и трајности знања ученика.</p> <p>Због развојних специфичности ученика са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања, дио ученика ће предвиђене исходе моћи остварити само уз већу или мању помоћ наставника и /или других ученика из одјељења. Васпитна улога одјељењског старјешине је да усмјерава ученике на разумијевање различитости, помагање и сарадњу, чиме ће значајно допринијети стварању одјељењске заједнице као колектива у којем ће се сви ученици осјећати прихваћено.</p> <p>Наставни програм ВРОЗ-а реализује се током 36 наставних седмица, по правилу са по једним часом седмично.</p> <p>У посебним ситуацијама када је потребно више времена за реализацију одређених садржаја, те када је планирана реализација изван учioniчког простора могуће је кориштење тзв. двочаса / блок часа, што се посебно планира и евидентира.</p>	

